

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Кафедра криміналістики та домедичної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КРИМІНАЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РОЗСЛІДУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ**

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	другий (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування Національної поліції
України

протокол від 15.08.2024 № 1

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)»

Андрій СОБАКАРЬ

Розглянуто на засіданні кафедри криміналістики та домедичної підготовки факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України
протокол від 13.08.2024 № 25

Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро : Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 32 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри криміналістики та домедичної підготовки, доктор юридичних наук, професор Єфімов Микола Миколайович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри права Дніпровського гуманітарного університету, доктор юридичних наук, професор Кириченко Олег Вікторович.

2. Професор кафедри адміністративного та кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара доктор юридичних наук, професор Сачко Олександр Васильович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин	120	120
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	3
Лекції	20	4
Семінарські	10	4
Практичні	10	4
Самостійна робота	80	108
Індивідуальні завдання (курсова робота)	—	—
Підсумковий семестровий контроль	Залік – 3 семестр	Залік – 3 семестр

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень» полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців та фахівчинь для реалізації завдань Національної поліції України в сфері превентивної діяльності через розвиток їх знань та навичок у галузі криміналістичної науки.

Загальноосвітня мета:

набуття здобувачами вищої освіти внаслідок засвоєння ними навчального матеріалу здатності застосовувати криміналістичні засоби, прийоми і методи збирання, дослідження, оцінки та використання доказів у кримінальному провадженні.

Виховна мета:

сформувати ціннісні орієнтири здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати в майбутніх працівників поліції високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

Розвивальна мета:

розвивати пізнавальні інтереси здобувачів вищої освіти, уміння

проводити спостереження; розвивати вміння порівнювати, аналізувати інформацію.

Очікувані результати навчання.

За підсумками вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини з аспектів, що стосуються застосування криміналістичних засобів і методів;

проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини, пов'язані із застосуванням криміналістичних засобів і методів, навчальної літератури з криміналістики, статистичних і аналітичних звітів правоохоронних і судових органів щодо практики розслідування кримінальних правопорушень і судового розгляду справ;

давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин події, що розслідується, з достатньою обґрунтованістю;

оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи обставини події, що розслідується;

знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм кримінального і кримінального процесуального права під час досудового розслідування та дізнання;

працювати у складі слідчої та слідчо-оперативної групи, забезпечуючи виконання завдань з розслідування кримінальних правопорушень, застосовувати криміналістичні засоби і методи виявлення та фіксації слідів кримінальних правопорушень;

застосовувати сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи в професійній діяльності дізнавача, слідчого, спеціаліста;

пояснювати природу та зміст стадії досудового розслідування, процесуальних дій, техніко-криміналістичних засобів, судової експертизи та самостійно проводити слідчі (розшукові) дії;

виокремлювати й аналізувати вихідну інформацію про подію, що розслідується, висувати слідчі версії, планувати досудове розслідування та застосовувати методичні рекомендації з розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, робити обґрунтовані правові висновки.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК16. Здатність організовувати та здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, збирати та оцінювати докази, використовувати криміналістичні методи та засоби в професійній діяльності.

СК17. Здатність розробляти планові, керівні та процесуальні (процедурні) документи, вміти реалізовувати плани (проекти, заходи) в межах своєї професійної діяльності, систематизувати та обробляти інформацію, вживати заходів щодо усунення виявлених недоліків.

Пререквізити: «Основи конституційного права», «Теорія держави і права», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Криміналістика».

Постреквізити: «Кримінально-правова кваліфікація», «Практикум складання процесуальних документів».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі результати навчання:

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

ПРН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

ПРН10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізація державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ПРН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

ПРН20. Аналізувати зміни професійних завдань та ускладнення оперативної обстановки, розробляти шляхи розв'язання ситуацій, що виникають під час попередження, виявлення та припинення правопорушень, а також спілкуванні з громадянами і правопорушниками.

ПРН21. Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, проводити дії та заходи спрямовані на збір доказів та фіксацію фактичних даних про протиправну діяльність, застосовуючи методи кримінального аналізу та знання з сучасних інформаційних технологій під час вирішення професійних завдань правоохоронної діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю

Сучасні уявлення щодо предмету криміналістики та закономірностей об'єктивної дійсності, що вивчаються нею. Співвідношення криміналістики з кримінальним процесом і теорією оперативно-розшукової діяльності.

Основні принципи і закони розвитку криміналістики в Україні.

Поняття, види і загальна характеристика джерел криміналістичної (процесуальної, доказової) інформації та її використання в розслідуванні кримінальних правопорушень.

Загальні та спеціальні завдання криміналістичної науки на сучасному етапі боротьби зі злочинністю. Роль криміналістичних знань у розкритті, розслідуванні та попередженні кримінальних правопорушень.

ТЕМА 2. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень

Становлення, сучасний стан і перспективи розвитку наукових криміналістичних досліджень в Україні.

Пріоритетні напрямки подальшого розвитку наукових криміналістичних досліджень з метою рішучої протидії різноманітним злочинним проявам. Криміналістична значима інформація: поняття та її зміст. Техніко-криміналістичні засоби та методи виявлення, фіксації та дослідження доказової інформації. Правове забезпечення та можливості використання комп'ютерних технологій в криміналістичній діяльності. Цифрова фотозйомка та цифровий відеозапис як методи фіксації криміналістична значимої інформації. Особливості фіксації та обробки зображень з використанням 3D сканера. Складання процесуальних документів з використанням комп'ютерних технологій в ході слідчих (розшукових) дій. Удосконалення інформаційно-реєстраційних систем та їх використання у криміналістичній діяльності.

ТЕМА 3. Теорія і практика застосування криміналістичної гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень

Загальна характеристика механізму утворення слідів людини (гомеоскопія). Технічні засоби і методи виявлення, фіксації та вилучення слідів рук, ніг (локомоційних навичок ходи, почерку, мови), а також запахових слідів людини. Значення і можливості попереднього дослідження слідів людини у процесі розслідування кримінальних правопорушень по «гарячих слідах».

Загальна характеристика криміналістичних засобів, методів і прийомів фіксації ознак зовнішності людини, у тому числі голосу. Опис ознак зовнішності за методом «Словесного портрета». Застосування з цією метою комп'ютерної програми «Фоторобот». Використання методів, засобів і прийомів криміналістичної габітології в розшуку та ідентифікації осіб, розслідуванні кримінальних правопорушень.

ТЕМА 4. Сучасний стан і перспективи інформаційно-довідкового забезпечення розкриття та розслідування кримінальних правопорушень

Об'єкти, форми і способи криміналістичної реєстрації (обліків). Поділ обліків в залежності від ступеня централізації: місцевий, регіональний, державний і міждержавний (Інтерпол).

Характеристика окремих видів обліків, здійснюваних Департаментом інформаційних технологій, експертно-криміналістичними та оперативними

підрозділами МВС України. Способи реалізації даних обліків у розслідуванні кримінальних правопорушень, розшуку осіб та предметів.

Перспективи автоматизації і комп'ютеризації криміналістичної реєстрації в Україні: процесу збору, систематизації, пошуку та видачі інформації, що сприяє розслідуванню кримінальних правопорушень.

ТЕМА 5. Нетрадиційні засоби і методи одержання інформації, значимої для розкриття та розслідування кримінальних правопорушень

Нетрадиційні криміналістичні знання і методи як такі, що не дістали достатнього визнання в теорії криміналістики та впровадження в практику, але є перспективними для застосування та використання в практиці розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

Проблема допустимості в кримінальному судочинстві «поліграфа» як методу інструментальної діагностики емоційної напруги людини з метою з'ясування її причетності до розслідуваного кримінального правопорушення. Технічний, процесуально-тактичний і етичний аспекти детекції емоційного стану людини за її психофізіологічними реакціями на дію словесного подразника; кінесики (Bodi Language – мова жестів, яка вивчає міміку, пози, жести, рукостискання, погляди, вибір відстані під час спілкування людей) як методу «детекції брехні», що дозволяє контролювати передачу підсвідомих сигналів за допомогою жестів про власні емоції, думки та наміри. Допустимість поліграфа.

Проблема використання в процесі розслідування кримінальних правопорушень голографії як методу отримання інформації полів світла або не видимих коливань та перетворення інформації про об'єкти на хвильові поля; телепатії як методу передачі та прийому думок на відстані за допомогою псі-енергії; біолокації як методу визначення місця знаходження чого-небудь за допомогою біологічних індикаторів; яснобачення, як методу сприйняття фактів, яке виникає поза аналізу певної інформації; гіпнозу як засобу посилення спогадів очевидців про події кримінального характеру тощо.

Одорологічний метод. Сучасні можливості дослідження і використання слідів запаху у практиці розслідування окремих видів кримінальних правопорушень. Методика здійснення ідентифікації за запахом шляхом застосування оперативно-розшукового собаки. Одорологічна експертиза: проблеми використання при доказуванні.

ТЕМА 6. Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень

Використання та роль засобів і методів криміналістичної тактики у розслідуванні кримінальних правопорушень. Класифікація і загальна характеристика тактичних прийомів, рекомендацій, операцій та слідчих (розшукових) дій. Тактика слідчої (розшукової) дії та її співвідношення з іншими процесуальними діями уповноважених осіб.

Значення слідчих ситуацій для планування розслідування кримінальних правопорушень і прийняття тактично правильного рішення в умовах тактичного ризику. Проблеми і можливості програмування, алгоритмізації та

автоматизації розслідування. Перспективи розвитку засобів і методів криміналістичної тактики.

Значення планування, як умови і методу наукової організації розслідування в конкретній слідчій ситуації. Співвідношення версій і плану розслідування. Прийоми координації спільної роботи слідчого, оперативних працівників та інших учасників процесу. Використання ЕОМ в діяльності по плануванню і організації розкриття та розслідування злочину.

Особливості планування розслідування багатоепізодних кримінальних правопорушень; під час розслідування кримінальних правопорушень бригадним методом; по декількох справах, що одночасно знаходяться у провадженні слідчого.

Технологія планування розслідування, проведення окремої слідчої (розшукової) дії чи тактичної операції. Різновиди планів і допоміжної документації. Удосконалення організаційних основ розслідування кримінальних правопорушень.

ТЕМА 7. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень

Поняття криміналістичної методики, її структура (загальні положення та окремі методики розслідування кримінальних правопорушень), завдання та місце в системі криміналістики. Науково-практичні джерела, принципи формування окремих криміналістичних методик та їхня класифікація. Зв'язок криміналістичної методики з криміналістичною технікою і тактикою. Поняття і значення планування. Принципи, види і підстави планування. Технологія планування розслідування. Види і форми планів. Планування окремої слідчої (розшукової) дії, тактичної операції.

Зміст структурних елементів криміналістичної методики: криміналістична характеристика кримінальних правопорушень; особливості збирання, аналізу й оцінки інформації; обставини, що підлягають доказуванню під час розслідування кримінальних правопорушень даного виду; типові слідчі ситуації, що виникають на початковому і подальших етапах розслідування, і типові програми невідкладних слідчих (розшукових) дій, організаційних і оперативно-розшукових заходів; висування версій, планування і провадження подальших слідчих (розшукових) дій; особливості завершального етапу розслідування; особливості застосування спеціальних знань і науково-технічних засобів; використання допомоги громадськості; профілактична робота слідчого за матеріалами розслідування.

Чинники, що визначають особливості організації та методики розслідування кримінальних правопорушень по «гарячих слідах». Проблеми типового алгоритмування розслідування кримінального правопорушення.

ТЕМА 8. Використання даних криміналістичної характеристики при розслідуванні кримінальних правопорушень

Сучасні уявлення щодо поняття, структури та практичного значення

криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень.

Дані про спосіб учинення й маскуванню кримінальних правопорушень як центральний елемент криміналістичної характеристики, його криміналістична сутність і методи встановлення під час розслідування кримінального правопорушення.

Особа злочинця та потерпілого. Слідова картина. Криміналістична версія. Класифікація версій. Значення версій. Підстави, умови побудови криміналістичних версій. Перевірка й оцінка версій.

ТЕМА 9. Криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими угрупованнями

Значення та напрямки боротьби з організованою злочинністю на сучасному етапі розвитку держави. Проблеми законодавчого регламентування притягнення до кримінальної відповідальності всіх учасників ОГ та ЗО. Координація діяльності правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю.

Криміналістичні типи і характеристика ОГ та ЗО. ЗО як найбільш небезпечний різновид співучасті у кримінальному правопорушенні. Мафіозні клани та їхні корумповані зв'язки. Сучасні засоби і методи діяльності ОГ та ЗО, особливості криміналістичної характеристики вчинюваних ними кримінальних правопорушень, в тому числі способів розвідки, конспірації, «рекрутування» членів організації, створення фондів для підкупу і допомоги.

Джерела первісної інформації про груповий спосіб учинення кримінального правопорушення, її оцінка та прийняття рішення щодо початку кримінального провадження. Закономірності розслідування кримінальних правопорушень, учинених ОГ чи ЗО, та обставини, що підлягають доказуванню під час розслідування кримінальних правопорушень.

Слідчі ситуації, типові для розслідування групових кримінальних правопорушень та відповідні їм алгоритми початкових слідчих (розшукових) дій, організаційних і оперативно-розшукових заходів. Тактичні особливості провадження окремих слідчих (розшукових) дій. Особливості тактики виявлення організатора ОГ чи ЗО і вчиненого кримінального правопорушення, а також усіх членів ОГ чи ЗО та їх злочинної діяльності в повному обсязі.

Протидія розслідуванню у формі приховання кримінального правопорушення, його наслідків або причетних до нього осіб. Форми і способи «зовнішньої» протидії розслідуванню. Засоби і методи подолання протидії розслідуванню.

ТЕМА 10. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинних операцій з наркотичними засобами, психотропними речовинами і прекурсорами

Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень, пов'язаних з наркотичними засобами. Організовані злочинні групи наркобізнесменів. Джерела інформації про ці кримінальні правопорушення, її оцінка та прийняття рішення щодо початку кримінального провадження.

Обставини, що підлягають доказуванню під час розслідування цих кримінальних правопорушень.

Типові слідчі ситуації при розслідуванні незаконного виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилки або незаконного збуту наркотичних засобів, їхнього посіву або вирощування заборонених до оброблення культур, що містять наркотичні речовини. Невідкладні слідчі (розшукові) дії у справах цієї категорії: огляд речових доказів; призначення експертиз; освідування та допит підозрюваного; обшук; встановлення і допит свідків.

ТЕМА 11. Криміналістичне забезпечення розслідування нерозкритих кримінальних правопорушень. використання сучасних досягнень науки та техніки у кримінальних провадженнях, в яких підозрюваного оголошено у розшук

Особливості організації та методики розкриття і розслідування кримінальних правопорушень минулих років. Чинники, що впливають на процес розслідування нерозкритих кримінальних правопорушень минулих років. Взаємодія уповноважених осіб з черговою частиною, співробітниками оперативних підрозділів і експертно-криміналістичних підрозділів. Залучення громадськості та засобів масової інформації до розслідування кримінальних правопорушень.

Цілі, об'єкти і методи аналізу матеріалів припиненої справи про нерозкрите кримінальне правопорушення. Форми фіксації ходу і результатів такого аналізу. Вивчення основ і шляхів перевірки початкових версій. Конструювання нових версій. Оцінка доказової та орієнтовної інформації, під час розслідування кримінальних правопорушень минулих років.

Тактичні особливості окремих розшукових дій уповноважених осіб, проведених без поновлення провадження. Визначення моменту поновлення провадження. Планування розслідування і тактичні особливості провадження окремих слідчих (розшукових) дій.

ТЕМА 12. Організація експертно-криміналістичного забезпечення боротьби зі злочинністю

Сучасний стан судової експертизи та можливості її використання у розслідуванні кримінальних правопорушень. Система судово-експертних установ в Україні. Особливості організації експертних досліджень у державних науково-дослідних установах судової експертизи МВС, Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я.

Сучасні можливості судових експертиз. Автоматизація проведення експертних досліджень.

Правові засади міжнародного співробітництва у сфері судово-експертної діяльності. Окремі питання взаємодії експертів-криміналістів та інспекторів-криміналістів, їх адаптація в умовах реформування системи МВС України

ТЕМА 13. Використання досягнень науки та техніки в експертній

діяльності

Поняття і суть взаємодії уповноважених осіб з працівниками експертних підрозділів. Використання методу ДНК-аналізу. Програмно-технічний комплекс для дослідження нового методу біометричної ідентифікації особи за фазовим портретом електрокардіограми. Ідентифікація за допомогою райдужної оболонки і сітківки ока. Судове почеркознавство: проблеми і перспективи розвитку. Розвиток методики реконструкції обличчя за черепом: світовий досвід та вітчизняні реалії. Психолого-лінгвістична експертиза як новий напрямок у галузі судових експертиз.

Особливості портретної криміналістичної ідентифікації з використанням відео зображень. Відеореєстратори як джерело отримання вихідних даних для проведення автотехнічних досліджень. Ідентифікація за фотокартками осіб, сфотографованих зі значним розривом у часі. Значення медико-криміналістичного аналізу слідів крові на речових доказах.

ТЕМА 14. Використання досягнень науки та техніки в слідчій та оперативній діяльності

Окремі питання взаємодії та нормативно-правового врегулювання діяльності Експертної служби МВС України та підрозділів досудового розслідування Національної поліції України в умовах реформування системи МВС України. Поняття і суть взаємодії уповноважених осіб з працівниками оперативних підрозділів. Взаємодія служб у боротьбі з кіберзлочинністю. Професійна компетентність слідчого щодо призначення судово-психологічних експертиз при розслідуванні кримінальних правопорушень. Участь спеціаліста у проведенні огляду документів під час розслідування шахрайств та інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із використанням підроблених документів.

Зразки для судової почеркознавчої експертизи: проблемні питання одержання та можливі шляхи їх вирішення. Проблеми допустимості використання поліграфа у кримінальному провадженні в Україні. Організація техніко-криміналістичного забезпечення огляду місця події у разі виявлення саморобного вибухового пристрою. Використання мікрооб'єктів слідчим під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, що вчиняють організовані злочинні групи та злочинні організації. Новітні технології в криміналістиці: 3D-сканування під час огляду місця події. Сучасний підхід до методів побудови та перевірки криміналістичних версій. Кримінологічна типологія особи злочинця в контексті криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. Використання фізіономістики у розслідуванні кримінальних правопорушень. Діяльність слідчо-оперативних груп: психологічний аспект. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю та використання інформаційних ресурсів.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
ТЕМА 1. Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю	1. Предмет і завдання криміналістики. 2. Система криміналістики. 3. Місце криміналістики у системі наукових знань. 4. Історія розвитку криміналістики.	2
ТЕМА 2. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	1. Поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки. 2. Поняття та класифікація засобів і методів криміналістичної техніки. 3. Засоби криміналістичної техніки. 4. Методи криміналістичної техніки.	4
ТЕМА 3. Теорія і практика застосування криміналістичної гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень	1. Поняття та значення габітології у правоохоронній діяльності. Історичні аспекти її формування. 2. Джерела отримання інформації про ознаки зовнішності відомих та невідомих осіб. 3. Загальна характеристика способів, методів та засобів фіксації ознак зовнішності людини. 4. Правила та порядок опису за методом словесного портрету	2
ТЕМА 4. Сучасний стан і перспективи інформаційно-довідкового забезпечення розкриття та розслідування кримінальних правопорушень	1. Об'єкти, форми і способи криміналістичної реєстрації (обліків). Поділ обліків в залежності від ступеня централізації: місцевий, регіональний, державний і міждержавний (Інтерпол). 2. Характеристика окремих видів обліків. Способи реалізації даних обліків у розслідуванні кримінальних правопорушень, розшуку осіб та предметів. 3. Перспективи автоматизації і	2

	комп'ютеризації криміналістичної реєстрації в Україні: процесу збору, систематизації, пошуку та видачі інформації, що сприяє розкриттю і розслідуванню кримінальних правопорушень.	
ТЕМА 6. Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	1. Криміналістична тактика: поняття, система та завдання. Принципи криміналістичної тактики. 2. Засоби криміналістичної тактики та критерії їх допустимості. 3. Слідчі (розшукові) дії: поняття, структура та класифікація. 4. Поняття й види криміналістичних версій. Їх побудова, аналіз та перевірка. 5. Поняття, принципи планування розслідування кримінальних правопорушень. Форми, види та зміст планів.	4
ТЕМА 7. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень	1. Поняття криміналістичної методики, її завдання, система, принципи та місце в криміналістичній науці. 2. Структура окремої криміналістичної методики. Поняття типової слідчої ситуації. 3. Криміналістична характеристика виду (групи) кримінальних правопорушень та її значення для розслідування. 4. Характеристика етапів розслідування. Профілактична діяльність уповноважених осіб.	2
ТЕМА 9. Криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими угрупованнями	1. Криміналістичний аналіз організованої злочинності: поняття та ознаки 2. Поняття, види та місце ОГ та ЗО у структурі організованої злочинності 3. Криміналістична характеристика лідера та інших суб'єктів ОГ та ЗО	2

ТЕМА 10. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинних операцій з наркотичними засобами, психотропними речовинами і прекурсорами	1. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів 2. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій 2.1. Тактика огляду: особливості виявлення і фіксації наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів 2.2. Тактика допиту підозрюваних 2.3. Тактика обшуку 2.4. Підготовка матеріалів і проведення експертизи	2
---	--	---

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Темі № 1. Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю	1
Тема № 2. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень.	1
Тема № 3. Теорія і практика застосування криміналістичної гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.	2
Тема № 4. Сучасний стан і перспективи інформаційно-довідкового забезпечення розкриття та розслідування кримінальних правопорушень	2
Тема № 6. Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	2
Тема № 7. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень	2
Теми практичних занять	
Назва теми практичних занять	Кількість годин
Тема № 2. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	2
Тема № 3. Теорія і практика застосування криміналістичної	2

гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень	
Тема № 6. Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	4
Тема № 7. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема № 1 Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю	4
Тема № 2 Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	4
Тема № 3 Теорія і практика застосування криміналістичної гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень	4
Тема № 4 Сучасний стан і перспективи інформаційно-довідкового забезпечення розкриття та розслідування кримінальних правопорушень	4
Тема № 5 Нетрадиційні засоби та методи одержання інформації, значимої для розкриття та розслідування кримінальних правопорушень	4
Тема № 6 Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	4
Тема № 7 Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень	4
Тема № 8 Використання даних криміналістичної характеристики при розслідуванні кримінальних правопорушень	4
Тема № 9 Криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними угрупованнями	8
Тема № 10 Криміналістичне забезпечення розслідування незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	8
Тема № 11 Криміналістичне забезпечення розслідування нерозкритих кримінальних правопорушень. Використання сучасних досягнень науки і техніки у кримінальних провадженнях, в яких підозрюваного оголошено у розшук	8
Тема № 12 Організація експертно-криміналістичного забезпечення боротьби зі злочинністю	8
Тема № 13 Використання досягнень науки і техніки в експертній діяльності	8

Тема № 14 Використання досягнень науки і техніки в слідчій та оперативній діяльності	8
--	---

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
ТЕМА 1. Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю	1. Предмет і завдання криміналістики. 2. Система криміналістики. 3. Місце криміналістики у системі наукових знань. 4. Історія розвитку криміналістики.	2
ТЕМА 3. Теорія і практика застосування криміналістичної гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень	1. Поняття та значення габітології у правоохоронній діяльності. Історичні аспекти її формування. 2. Джерела отримання інформації про ознаки зовнішності відомих та невідомих осіб. 3. Загальна характеристика способів, методів та засобів фіксації ознак зовнішності людини. 4. Правила та порядок опису за методом словесного портрету	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Темі № 1. Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю	2
Тема № 6. Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	2
Теми практичних занять	
Назва теми практичних занять	Кількість годин
Тема № 2. Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	2
Тема № 7. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема № 1 Тенденції формування предмета і завдань криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю	6
Тема № 2 Техніко-криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	8
Тема № 3 Теорія і практика застосування криміналістичної гомеоскопії в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень	8
Тема № 4 Сучасний стан і перспективи інформаційно-довідкового забезпечення розкриття та розслідування кримінальних правопорушень	8
Тема № 5 Нетрадиційні засоби та методи одержання інформації, значимої для розкриття та розслідування кримінальних правопорушень	8
Тема № 6 Тактичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	8
Тема № 7 Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні кримінальних правопорушень	8
Тема № 8 Використання даних криміналістичної характеристики при розслідуванні кримінальних правопорушень	8
Тема № 9 Криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень, учинених організованими злочинними угрупованнями	6
Тема № 10 Криміналістичне забезпечення розслідування незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	8
Тема № 11 Криміналістичне забезпечення розслідування нерозкритих кримінальних правопорушень. Використання сучасних досягнень науки і техніки у кримінальних провадженнях, в яких підозрюваного оголошено у розшук	8
Тема № 12 Організація експертно-криміналістичного забезпечення боротьби зі злочинністю	8
Тема № 13 Використання досягнень науки і техніки в експертній діяльності	8
Тема № 14 Використання досягнень науки і техніки в слідчій та оперативній діяльності	8

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Природа криміналістики.
2. Сучасні завдання криміналістики та тенденції її розвитку.
3. Сучасне розуміння об'єкта та предмета криміналістики.
4. Проблеми становлення новітньої системи криміналістики.
5. Криміналістична значима інформація: поняття та її зміст.
6. Способи фіксації криміналістична значимої інформації.
7. Правове забезпечення та можливості використання комп'ютерних технологій в криміналістичній діяльності.
8. Цифрова фотозйомка та цифровий відеозапис як методи фіксації криміналістична значимої інформації.
9. Конфлікт на слідстві та шляхи подолання конфліктних ситуацій.
10. Поняття протидії розслідуванню.
11. Форми протидії розслідуванню.
12. Криміналістичні засоби подолання протидії розслідуванню.
13. Поняття та види кримінально-процесуального примусу.
14. Особи, що потребують захисту у сфері кримінального судочинства.
15. Система кримінально-процесуальних заходів захисту.
16. Допустимість психологічного впливу при проведенні слідчих (розшукових) дій.
17. Критерії розмежування психологічного впливу і насильства.
18. Поняття тактичного прийому, його види.
19. Поняття тактичної комбінації та її види.
20. Критерії допустимості тактичних засобів при проведенні слідчих дій.
21. Проблеми застосування обману як форми психологічного впливу при проведенні слідчих (розшукових) дій.
22. Тактичні прийоми забезпечення раптовості.
23. Поняття доказування, можливі напрями розширення їх джерел.
24. Тактико-криміналістичні моделі технології слідчої (розшукової) дії і тактичної операції.
25. Форми удосконалення інформаційно-реєстраційних систем.
26. Поняття нетрадиційних криміналістичних методів розслідування кримінальних правопорушень, їх види.
27. Умови використання нетрадиційних криміналістичних методів в розслідуванні кримінальних правопорушень.
28. Поняття криміналістичної методики. Джерела їх формування.
29. Місце криміналістичної методики в системі криміналістики.
30. Види криміналістичних методик.
31. Принципи розробки методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.
32. Структура та зміст окремої криміналістичної методики.
33. Криміналістична класифікація кримінальних правопорушень та її роль в

диференціації криміналістичних методик.

34. Поняття, структура криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень та її значення в методиці розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.
35. Загальні положення використання криміналістичних методів у судовому розгляді кримінальних справ.
36. Планування дослідження доказів у судовому розгляді кримінальної справи.
37. Дослідження доказів.
38. Проведення слідчих (розшукових) дій.
39. Криміналістична характеристика вбивств.
40. Типові слідчі ситуації початкового етапу та відповідні їм алгоритми розслідування вбивств.
41. Тактика проведення огляду та допиту підозрюваного під час розслідування вбивств.
42. Криміналістична характеристика організованої злочинності.
43. Міжнародне співробітництво під час розслідування організованої злочинності.
44. Поняття і класифікація кримінальних правопорушень у сфері високих технологій.
45. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері високих технологій.
46. Типові слідчі ситуації початкового етапу та відповідні їм алгоритми розслідування кримінальних правопорушень у сфері високих технологій.
47. Особливості пошуку, вилучення і зберігання комп'ютерної інформації, що може бути використана як доказ у процесі розслідування.
48. Слідчий огляд і вилучення комп'ютерної інформації.
49. Криміналістична класифікація кримінальних правопорушень у сфері екології.
50. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері екології.
51. Типові слідчі ситуації початкового етапу та відповідні їм алгоритми розслідування екологічних кримінальних правопорушень.
52. Тактика проведення огляду під час розслідування екологічних кримінальних правопорушень.
53. Види судових експертиз, що проводяться при розслідуванні екологічних кримінальних правопорушень.
54. Криміналістична класифікація кримінальних правопорушень проти правосуддя.
55. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.
56. Поняття та види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.
57. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.
58. Поняття та види кримінальних правопорушень минулих років.

59. Фактори, що впливають на стан розслідування кримінальних правопорушень минулих років.

60. Особливості допиту свідків при розслідуванні кримінальних правопорушень минулих років.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (3)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + 3 ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (3)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + 3 ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти (денна та заочна форми навчання)

БАЛІ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Добрий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.

3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: заліки, стандартизовані тести, наскрізні/командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові/розрахунково-графічні роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, презентації та виступи на наукових заходах, завдання на тренажерах, реальних об'єктах тощо, інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

бал	за зміст тез доповіді
0	не виконано
4	порушено вимоги щодо їх обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з тез доповіді, відповідей на питання аудиторії за темою тез доповіді дати не може.
6	вимоги щодо їх обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував тези для доповіді, намагається відповісти на питання аудиторії.
8	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, доповідь здійснюється за планом без використання тексту тез, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за тезами доповіді, але не впевнено
9	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за тезами доповіді

10	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за тезами доповіді, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.
----	---

бал	за зміст реферату
0	не виконано
4	порушено вимоги щодо його обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з реферату, відповідей на питання аудиторії за темою реферату дати не може.
6	вимоги щодо його обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував тези для доповіді, намагається відповісти на питання аудиторії.
8	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, доповідь здійснюється за планом без використання тексту реферату, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за рефератом, але не впевнено
9	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою реферату
10	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою реферату, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст есе
0	не виконано
4	порушено вимоги щодо його обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з есе, відповідей на питання аудиторії за темою есе дати не може.
6	вимоги щодо його обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував есе, намагається відповісти на питання аудиторії.
8	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, есе здійснюється за планом без використання його тексту, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за темою есе, але не впевнено
9	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою есе
10	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою есе, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст презентації результатів виконаних завдань та досліджень
0	не виконано

4	порушено вимоги щодо її обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо дивлячись на презентацію, відповідей на питання аудиторії за темою презентації дати не може.
6	вимоги щодо її обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти намагається відповідати на питання аудиторії.
8	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, презентація демонструється за планом, здобувач вищої освіти доповідає на запитання за темою презентації, але не впевнено
9	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою презентації
10	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою презентації, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

бал	за зміст тез доповіді
0	не виконано
12	порушено вимоги щодо їх обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з тез доповіді, відповідей на питання аудиторії за темою тез доповіді дати не може.
18	вимоги щодо їх обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував тези для доповіді, намагається відповідати на питання аудиторії.
21	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, доповідь здійснюється за планом без використання тексту тез, здобувач вищої освіти доповідає на запитання за тезами доповіді, але не впевнено
27	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за тезами доповіді
30	вимоги щодо їх обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за тезами доповіді, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст реферату
0	не виконано
12	порушено вимоги щодо його обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з реферату, відповідей на питання аудиторії за темою реферату дати не може.
18	вимоги щодо його обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував тези для доповіді, намагається відповідати на питання аудиторії.

21	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, доповідь здійснюється за планом без використання тексту реферату, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за рефератом, але не впевнено
27	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою реферату
30	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою реферату, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст есе
0	не виконано
12	порушено вимоги щодо його обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо з есе, відповідей на питання аудиторії за темою есе дати не може.
18	вимоги щодо його обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти підготував есе, намагається відповідати на питання аудиторії.
21	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, есе здійснюється за планом без використання його тексту, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за темою есе, але не впевнено
27	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою есе
30	вимоги щодо його обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою есе, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

бал	за зміст презентації результатів виконаних завдань та досліджень
0	не виконано
12	порушено вимоги щодо її обсягу або оформлення, здобувач вищої освіти доповідає безпосередньо дивлячись на презентацію, відповідей на питання аудиторії за темою презентації дати не може.
18	вимоги щодо її обсягу і оформлення в цілому дотримані, здобувач вищої освіти намагається відповідати на питання аудиторії.
21	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, презентація демонструється за планом, здобувач вищої освіти відповідає на запитання за темою презентації, але не впевнено
27	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою презентації
30	вимоги щодо її обсягу і оформлення виконані, здобувач вищої освіти вільно доповідає і відповідає на запитання за темою презентації, дискутує з аудиторією та викладачем, правильно аргументує свою думку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

**7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ
ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ
ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ**

№ з/п	Найменування	Кількість на групу		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Обладнання				
1.	Територія ДДУВС (тактичне містечко)	—	1	
2.	Криміналістичний клас	—	1	
3.	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ПК)		1	
Інструмент				
1.	Макети ножів		8	
2.	Макети пістолетів		8	
3.	Гіпсові зліпки низу взуття		8	
4.	Валізи для вилучення слідів пальців рук		15	
5.	Слідчо-криміналістична валіза		2	

	(навчальний)			
6.	Зразки документів зі слідами підробки		25	
7.	Фотокартки осіб для опису ознак зовнішності		25	
8.	Комп'ютерна програма «Фоторобот»		1	
9.	Дактокартки		25	
10.	Комплекти для дактилоскопіювання		5	

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

– закони

1. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
3. Про судову експертизу. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
5. Про державну реєстрацію геномної інформації людини : Закон України від 9 липня 2022 року № 2391-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text>.

Підручники:

1. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с. URL : <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/19880>.
2. Криміналістика: підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярівної; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/6440>.
3. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / [А. Ф. Волобуєв, О. В. Одерій, Р. Л. Степанюк та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярівної; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 312 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a43d86cf-6917-46fc-b8bd-6f65529f890c/content>.
4. Криміналістика : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /

[К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, Ю. А. Чаплинська]. 2-е вид, перероб. і доп. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліпа ЛТД, 2017. 480 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Chaplynskyi_Kostiantyn/Kryminalistyka.pdf

5. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусева, В. В. Кікінчук та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 388 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/37382557-3aef-447b-828e-2dbede15825b/content>

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Кириченко В. Л. Особливості діяльності слідчого під час розслідування суспільно небезпечного діяння, вчиненого особою з розладами психіки і поведінки. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 3. С. 68-73.
2. Литвинчук О. І. Електронні докази. Обшук. Частина 1 / О. І. Литвинчук, М. С. Сорока, І. В. Колесников та ін. Х.: Фактор, 2020. 80 с.
3. Єфімов М. М., Іваниця А. В. Розслідування вбивств через необережність : навч. пос. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 152 с.
4. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Вид. 17-те, доповн. і перероб. К.: Алерта, 2020. 1088 с.
5. Китрар В. С. Кашина Г. С. Навчальна програма для підготовки педагогічних працівників з навчання ризикам небезпек від мін та вибухонебезпечних предметів. Київ, 2021. 14 с.
6. Китрар В. С. Кашина Г. С. Комплексна програма додаткового навчання здобувачів загальної середньої освіти ризикам, пов'язаним з мінами та вибухонебезпечними предметами та правилам поведінки в небезпечних ситуаціях. Київ, 2021. 10 с.
7. Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами / [Колектив авторів: Чаплинський К. О., Цуцкірідзе М. С., Єфімов М. М., Гайду С. В., Ананченко В. В., Пиріг І. В., Бурлака В. В., Плетенець В. М., Бідняк Г. С., Никифорова О. А., Павлова Н. В., Приловський В. В.]. Київ: 7БЦ, 2021. 47 с.
8. Протидія кримінальним та іншим правопорушенням у сфері проведення операцій з об'єктами нерухомого майна: метод. рекомендації; / [Кол. авт. Чаплинський К. О., Мороз В. П., Павлова Н. В., Богуславський М. Г., Санакоєв Д. Б.]. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 40 с.
9. Розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з протиправним поглинанням та захопленням підприємств, сільськогосподарських земель, порушенням прав їх законних власників (рейдерство). Методичні рекомендації: Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 64 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Бідняк Г.С. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств: монографія. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 170 с.
2. Бідняк В. А. Використання спеціальних знань при розслідуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних із державним фінансуванням галузі охорони здоров'я : дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Дніпро, 2020. 265 с.
3. Волобуєв А. Ф., Орлова Т. А. Кримінальні проступки: забезпечення якісного розслідування. *Правовий часопис Донбасу*. № 3 (72) 2020. С. 183–187.
4. Єфімов М. М., Лазарєв В. О. Теоретичні засади методики розслідування втягнення неповнолітнього в заняття проституцією і сутенерства : монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 192 с.
5. Заяць К. Д. Методика розслідування шахрайств : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 196 с.
6. Ковтун О. В., Татаров О. Ю. Доказування у кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів : монографія. Київ: НАВС. 2019. 228 с.
7. Герасимчук С. С., Чаплинський К. О., Єфімов М. М. Криміналістичне забезпечення розслідування хуліганства, пов'язаного з опором представників влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку: монографія / Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 246 с.
8. Несінов О. Н. *Складові успіху у кримінальному процесі: наук.-практ. посіб.* 2-ге вид. Київ: Норма права, 2020. 880 с.
9. Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський, Л. В. Гаврилюк та ін.; Держ. наук.-досл. ін.-т. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 352 с.
10. Плетенець В.М. Теоретичні та праксеологічні засади подолання протидії досудовому розслідуванню монографія / В. М. Плетенець. . – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 424 с
11. Федоренко М.С. Методика розслідування перевищення влади або службових повноважень співробітниками правоохоронних органів : дис. канд. юрид. наук: 12.00.09 / Львівський торгівельно-економічний інститут. Львів, 2020. 216 с.
12. Чаплинський К. О., Павлова Н. В., Птушкін Д. А. Теоретичні засади методики розслідування шахрайства, пов'язаного з відчуженням об'єктів нерухомого майна громадян. Київ :Видавничий дім «Гельветика», 2019. 196 с.

Інтернет-ресурси:

1. Сайт Верховної Ради України: www.zakon.rada.gov.ua
2. Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Верховного Суду України: www.scourt.gov.ua

4. Офіційний сайт представництва Президента України:
www.prezident.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства Юстиції України: www.gdo.kiev.ua
6. Дніпровський державний університет внутрішніх справ:
<https://dduvs.edu.ua/>
7. Академія правових наук України: www.apnu.kharkiv.org
8. Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка: www.lawschool.lviv.ua
9. Юридичний факультет Академії управління та інформаційних технологій: www.arju.berdyansk.net
10. Юридичний факультет Київського національного економічного університету: www.uf-kneu.kiev.ua
11. Освітній портал Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна: www.osvita.org.ua
12. Юридичний факультет Запорізького державного університету:
www.lib.profi.net.ua

**Т.в.о. завідувача
кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
підполковник поліції**

Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ

